

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК ТЕЗ

III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

**«ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВЕ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МОВНО-
КОМУНІКАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО
СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ, ПРІОРИТЕТИ, ПЕРСПЕКТИВИ»**

22-23 жовтня 2025 року

Дніпро 2025

УДК 336 : 338 : 378 : 631 : 657 : 658

***Конференція проведена на базі факультету обліку і фінансів
Дніпровського державного аграрно-економічного університету***

***Конференція зареєстрована
в Українському інституті науково-технічної експертизи та інформації
(посвідчення № 612 від 6 листопада 2024 р.)***

Обліково-фінансове, інформаційне та мовно-комунікаційне забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи: збірник тез III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції 22-23 жовтня 2025 р. Дніпро: ДДАЕУ, 2025. 477 с.

Матеріали конференції висвітлюють сучасні наукові результати з питань обліково-фінансового, інформаційного та мовно-комунікаційного розвитку аграрного сектору економіки України. Тематичні напрями роботи конференції охоплюють:

1. Облік, аудит, аналіз та оподаткування підприємств аграрного сектору.
2. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства.
3. Фінансове забезпечення економіки України в умовах війни та післявоєнної відбудови: системні підходи й галузеві пріоритети.
4. Інформаційні системи і технології в аграрному секторі.
5. Культура професійного спілкування та інноваційні методи мовної фахової підготовки.

Для викладачів профільних закладів освіти, здобувачів бакалаврського, магістерського та освітньо-наукового рівнів вищої освіти, співробітників науково-дослідних та фінансових установ, представників органів державного і місцевого самоврядування, а також фахівців-практиків, які працюють в аграрному секторі економіки України та зарубіжних країн.

***Матеріали друкуються в авторській редакції.
Відповідальність за зміст представлених тез несуть автори.***

© ДДАЕУ, 2025

НЕЛІЦЕНЗІЙНЕ ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: ЗАГРОЗА ПРАВОВІЙ БЕЗПЕЦІ ТА ЦИФРОВІЙ СТІЙКОСТІ БІЗНЕСУ

Л. В. Яловега, к. е. н., доцент,

О. В. Лега, к. е. н., професор,

Т. Б. Прийдак, к. е. н., доцент,

кафедра обліку і оподаткування,

Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

Використання неліцензійного програмного забезпечення становить одну з найсерйозніших загроз для цифрової економіки, оскільки поєднує у собі правові, економічні та технологічні ризики. Програмні продукти належать до об'єктів авторського права, що передбачає їх правову охорону як у частині немайнових, так і майнових прав правовласників. Відповідно до положень Цивільного кодексу України [4] та Закону України «Про авторське право і суміжні права» від 1 грудня 2022 р. № 2811-IX [2], автор або інша особа, яка володіє авторськими правами, має виключне право визначати умови використання створеного програмного продукту. Це включає можливість дозволяти чи забороняти його застосування, передавати права повністю або частково, а також укладати відповідні договори – трудові чи ліцензійні. Відтак легальне використання програмного забезпечення є результатом реалізації чіткого правового механізму розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, що забезпечує дотримання принципів законності, відповідальності та інформаційної безпеки у цифровому середовищі.

Правове регулювання ліцензування програмних продуктів вимагає укладення письмового договору, який визначає об'єкт, обсяг переданих прав і умови винагороди. Ліцензійний договір окреслює межі правомірного використання програмного забезпечення – територію, способи застосування та строк дії. Права, не зазначені у договорі, вважаються ненаданими. Використання програмного забезпечення без ліцензійного договору розцінюється як порушення авторських прав, що утворює статус неліцензійного користування. Придбання програм у неуповноважених продавців створює ризики фінансових втрат і юридичної відповідальності.

Поширення неліцензійних програм на ринку зумовлене, насамперед, привабливістю їхньої низької ціни та недостатнім рівнем цифрової правової культури користувачів. Однак уявна економія внаслідок використання такого програмного забезпечення супроводжується значно більшими ризиками. По-перше, користувач підпадає під загрозу застосування адміністративної чи кримінальної відповідальності. Зокрема, незаконне використання програмних продуктів карається штрафами від 170 до 3400 грн [3], а у разі, коли незаконне відтворення або розповсюдження спричиняє значну матеріальну шкоду, передбачено покарання у вигляді виправних робіт або позбавлення волі [1]. По-друге, використання «неліцензійних» програмних продуктів супроводжується високими технічними ризиками: наявністю шкідливих елементів, вірусів, які створюють умови для несанкціонованого доступу до інформаційних

систем підприємств і приватних користувачів. Такі загрози ускладнюють захист персональних даних, підривають інформаційну безпеку та знижують загальний рівень кіберстійкості цифрового середовища.

Особливої загрози неліцензійне програмне забезпечення набуває у бізнес-середовищі, де його використання може спричинити блокування виробничих процесів, порушення ділової репутації, фінансові збитки та втрату партнерських контрактів. В умовах цифровізації економіки та інтеграції підприємств у глобальні ринки легальність використання програмного забезпечення безпосередньо визначає рівень їх конкурентоспроможності. Використання ліцензійних програм гарантує юридичну захищеність, забезпечує доступ до оновлень, технічної підтримки й інноваційних рішень, що істотно підвищує ефективність управління, обліку та загальної діяльності підприємства.

Ключовою причиною поширення неліцензійного програмного забезпечення залишається недостатній рівень правової обізнаності користувачів щодо особливостей ліцензування та захисту авторських прав. Для мінімізації ризиків доцільно перевіряти наявність ліцензійних документів у продавця, вимагати офіційне підтвердження прав на укладення ліцензійного договору та співпрацювати виключно з авторизованими дистриб'юторами. У разі придбання сумнівного продукту користувач має право звернутися до компетентних центрів ліцензування для перевірки статусу програмного забезпечення або, у випадку встановлення факту його неліцензійності, повернути програму продавцеві з вимогою відшкодування понесених витрат.

Отже, використання неліцензійного програмного забезпечення слід розглядати не лише як порушення авторських прав, а й як фактор, що формує сукупність правових, фінансових, репутаційних і технічних ризиків для користувачів та суб'єктів господарювання. Натомість придбання ліцензійних програмних продуктів – це інвестиція у безпеку, ефективність і технологічну стійкість діяльності підприємства. У глобальному контексті відмова від неліцензійних програмних продуктів є важливою передумовою формування правової цифрової культури, розвитку цивілізованого ринку програмних продуктів і забезпечення інтеграції України у міжнародний простір інформаційної безпеки.

Список використаних джерел.

1. Кримінальний кодекс України № 2341-III від 05.04.2001. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2341-14>
2. Про авторське право і суміжні права: Закон України № 2811-IX від 1 грудня 2022 р. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text>
3. Про адміністративні правопорушення: Кодекс України № 8073-X від 07.12.1984 р. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/80731-10>
4. Цивільний кодекс України № 435-IV від 16.01.2003 р. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

Наукове видання

Мова видання: українська, англійська

ОБЛІКОВО-ФІНАНСОВЕ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МОВНО-
КОМУНІКАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ: ПРОБЛЕМИ,
ПРІОРИТЕТИ, ПЕРСПЕКТИВИ

Збірник тез конференції

*Матеріали друкуються в авторській редакції.
Відповідальність за зміст представлених тез несуть автори.*